

Järvenpään MAL-hyödyt

Kaupunginhallitus iltakoulu 27.11.2023

Hannele Selin

Mari Karsio, Timi Veikkolainen ja Martta Pirrtioja

MAL-sopimuksen seudulliset hyödyt

- Sopimuksella vahvistetaan kuntien keskinäistä yhteistyötä ja suunnitteluyhteistyön jatkuvuutta, kumppanuutta seudun kuntien ja valtion välillä sekä osapuolien sitoutumista seudun kehittämiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin
  - konkreettista tukea mm. kestävän liikenteen edistämiseen, asuntorakentamisen vauhdittamiseen ja maankäytön seudulliseen suunnitteluun
- Tavoitteet rakentamisen sijoittamisesta ensisijaisille vyöhykkeille ovat vähentäneet kaupunkirakenteen hajautumista seudulla, joka parantaa joukkoliikenteen kehittämisen edellytyksiä ja pienentää rakennettua pinta-alaa ja sitä kautta mm. metsäkatoa
- Pitkällä tähtäimellä seudun etu hyödyttää kaikkia
  - Kansallisessa ja kansainvälisessä kilpailussa kaupunkiseutujen välillä Helsingin seutu pärjää paremmin yhteistyössä

Konkreettisia KUUMA-seutua koskevia toteutuneita hyötyjä

- MAL-sopimukseen sisältyy useita liikenteen infrastruktuuria kehittäviä toimenpiteitä. Näihin lukeutuvat muun muassa pääradan kapasiteetin lisäämisen (Pasila – Riihimäki) toinen vaihe
- Klaukkalan kehätien (mt 132) toteuttaminen sopimuskaudella 2016-2019
- Pienhankkeista (entiset KUHA-hankkeet) valtaosa sijoittuu KUUMA-kuntiin
- Sopimuksen osapuolten sitoutuminen yhteisesti sovittuun liityntäpysäköinnin kustannusjakomalliin
- Valtio osoittaa kunnallistekniikka-avustusta vähintään 10 miljoonaa euroa vuodessa MAL 2019 -suunnitelman mukaisilla maankäytön ensisijaisilla vyöhykkeillä sijaitseville kohdealueille. Painopiste avustusten kohdentamisessa on täydennysrakentamisessa. Valtio avustaa lisäksi Helsingin seudun julkisen henkilöliikenteen palveluiden järjestämistä kaudella 2020–2023 arviolta 35 miljoonalla eurolla
- Järvenpää ollut mukana asunnottomuuden yhteistyöohjelmassa --> asunnottomuus seudulla vähentynyt kaudella 2019-2022 970 hengellä

Liikennehankkeet, joihin Järvenpää saanut valtion tukea MAL-sopimuksen johdosta

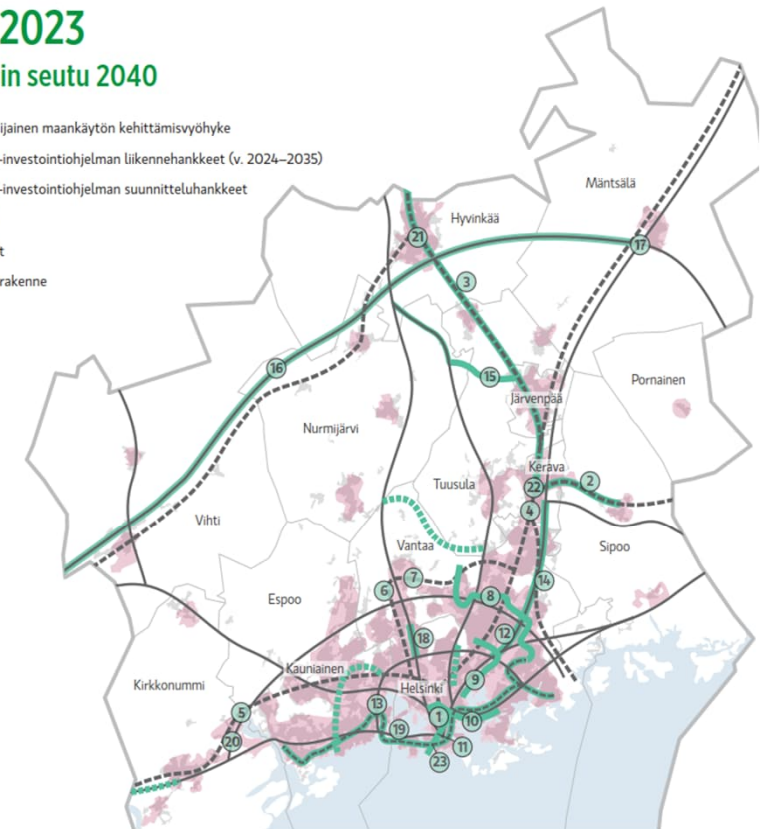
- Valtion osallistuminen Vähänummentien / Pohjoisväylän parantamiseen (mm. alikulku) suunnitteluun 50% osuudella, osallistuminen toteutuskustannuksiin myös mahdollista. Valtio osallistuu myös tiehankkeen kustannuksiin aikanaan
- Valtion osallistuminen Ainolan aluekeskuksen pysäköintilaitoksen kustannuksiin (n. 1,2M€)
- Järvenpään seudulliset pyörätieyhteystarpeet on noteerattu Helsingin seudun pääpyöräilyverkon suunnitelmissa. Huomattava positiivinen vaikutus hankkeiden toteutumisen todennäköisyyteen (Järvenpää - Kerava yhteys)

Keski-Uudenmaan pohjoinen logistiikkayhteys

- Keski-Uudenmaan pohjoinen logistiikkayhteys muodostuu kolmesta parannettavasta tiejaksosta: kantatie 45 välillä valtatie 3 – Nukari, seututie välillä Nukari – Purola ja seututie Purola – maantie 140. Mukana MAL -suunnitelmassa.
  - MAL investointiohjelmassa osoitettu vuosille 2028-2031, kustannusarvio 90m€
    - Yhteys palvelee valtakunnallisten ja seudullisten logistiikka-alueiden liikennettä valtatie 4 varren ja valtatie 3 välillä ja vähentää raskaan liikenteen kuormitusta muilla Keski-Uudenmaan poikittaisilla tieyhteyksillä.
    - Hanke on suunnitteluvalmiudeltaan pisimmällä poikittaisista logistiikkayhteyksistä ja verkollisen tarkastelun perusteella niistä kiireellisimmin.
- Yleissuunnittelu käynnissä Nukari- Purola osuudelle
- Järvenpäässä osatoteutuksia Puurtajankadulla, Vähänummentie/Pohjoisväylä suunnittelussa yhteistyössä Järvenpään kaupungin ja Uudenmaan ELY –keskuksen kanssa

MAL 2023 Helsingin seutu 2040

- Ensisijainen maankäytön kehittämisvyöhyke
- MAL-investointiohjelman liikennehankkeet (v. 2024–2035)
- MAL-investointiohjelman suunnitteluhankkeet
- Tiet
- Radat
- Nykyrakenne

Ratahankkeet

1. Helsinki-Pasila -kapasiteetin lisääminen
  2. Kerava-Nikkilä -ratayhteys
  3. Pasila-Riihimäki -kapasiteetin lisäämisen 3. vaihe
  4. Lähijunaliikenteen varikko Pääradalle
  5. Lähijunaliikenteen varikko Rantaradalle
  6. Lähijunaliikenteen varikko Kehäradalle
  7. Lapinkylän asema
- ### Pikaraitiotiehankkeet
8. Vantaan pikaraitiotie
  9. Viikin-Malmiin pikaraitiotie
  10. Jokeri O -pikaraitiotie
  11. Hakaniemi-Länsisatama -pikaraitiotie

Tiehankkeet

12. Vt 4:n parantaminen välillä Kehä I–Kehä III ja Ilmasillan eritasoliittymä
13. Kehä I: Maarinsolmu
14. Vt 4:n parantaminen välillä Kehä III–Keravantie
15. Keski-Uudenmaan pohjoinen logistiikkayhteys
16. Vt 25:n parantaminen välillä Hanko–Mäntsälä
17. Vt 25: Kapulin eritasoliittymä
18. Vt 3:n parantaminen välillä Kehä I–Kaivoksela
19. Kt 50: Koivusaaren eritasoliittymä
20. Kt 50: Masalanportti
21. Hyvinkään liittytäpysäköinti
22. Keravan liittytäpysäköinti
23. Satamatunneli

Asumisen hankkeet, joihin Järvenpää saanut valtion tukea MAL-sopimuksen johdosta

- MAL-sopimus kaudella 2020-2023
  - Valmistui yht. 592 Ara-asuntoa
  - ARA-toimijat saivat käynnistysavustusta 137 asunnolle: 1 370 000€ (toteuttaessaan pitkän korkotuen hankkeita), jolla suora vaikutus asukkaiden vuokriin
- Kuluvana vuonna valmistuu
  - 77 asunnon asumisokeuskohde,
  - 50 asunnon lyhyen korkotuen kohde sekä
  - 40 asunnon takauslaina kohde.
- Tavoitteena on turvata hallintamuotojakaumaltaan monipuolinen tuotanto ja sosiaalinen kestävyys

ARA:n infra-avustukset

Kohteiden, joihin tulee ARA-asuntotuotantoa voi kaupunki hakea infran rakentamiseen tukea

- Ainolan aluekeskus 2 060 000 €
- Välskärinkatu 450 000 €
- Alhotie 296 294 €
- Lepola IV 800 000€

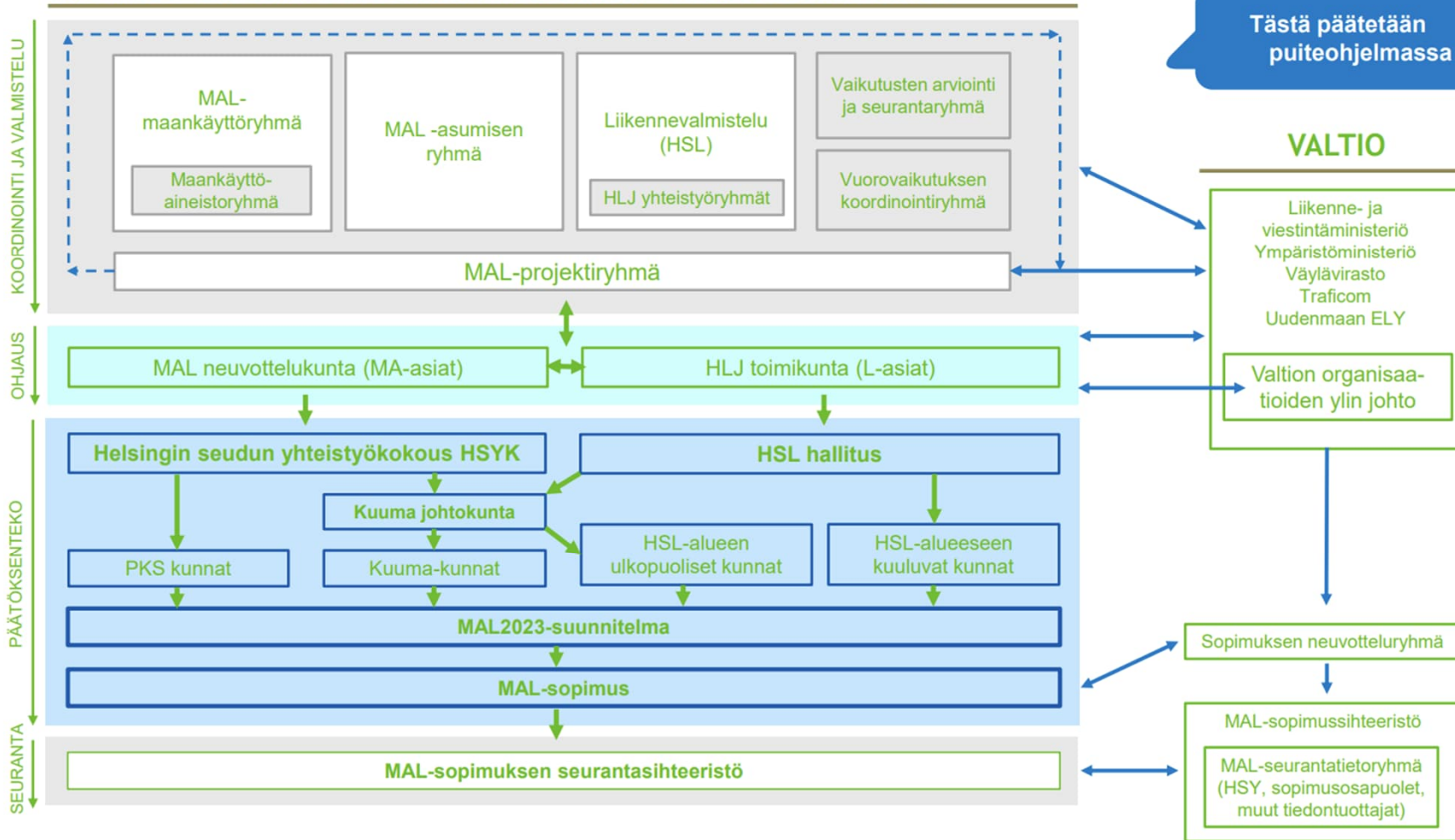

MAL – organisoituminen ja päätöksenteko

MAL – organisoituminen ja päätöksenteko

MAL2023 ORGANISOITUMINEN: KUNNAT JA KUNTAYHTYMÄT

→ MAL-neuvottelukunta koostuu kuntien johtavista viranhaltijoista

- **Manninen Rikhard**, maankäyttöjohtaja, Helsinki
- **Gummerus Vesa**, kuntakehitysjohtaja, Mäntsälä
- **Haukkasalo Hannu**, kunnanjohtaja, Pornainen
- **Isotalo Olli**, kaupunkiympäristön toimialajohtaja, Espoo
- **Lonka Heikki**, kuntakehitysjohtaja, Tuusula
- **Kankare Marko**, kaupungingeodeetti, Hyvinkää
- **Luomajärvi Tero**, kunnanarkkitehti, Kirkkonummi
- **Penttinen Minna**, maankäyttöpäällikkö, Kauniainen
- **Perttula Sampo**, kaavoitusjohtaja, Järvenpää
- **Pihala Anita**, yleiskaavapäällikkö, Nurmijärvi
- **Siren Pirjo**, kehitysjohtaja, Sipoo
- **Sjöroos Pia**, kaupunkisuunnittelujohtaja, Kerava
- **Ståhl Petra**, elinvoimajohtaja, Vihti
- **Westlin Henry**, kaupungininsinööri, Vantaa
- **Dhalmann Hanna**, sihteeri, asunto-ohjelmapäällikkö, Helsinki

Ohjaa suunnittelutyötä erityisesti maankäytön ja asumisen osalta

Helsingin seudun liikennejärjestelmätoimikunta eli HLJ-toimikunta koostuu HSL:n, kuntien ja valtion johtavista asiantuntijoista

Ohjaa suunnittelutyötä erityisesti liikennejärjestelmän osalta

Projektiryhmä, maankäyttöryhmä, asumisen ryhmä ja liikennejärjestelmäsuunnittelun ryhmä sekä vaikutusten arvioinnin ja viestinnän ryhmät koostuvat kuntien, HSL:n, Uudenmaan liiton, HSY:n, Liikenne- ja viestintäministeriön, ympäristöministeriön, Traficommin, Väyläviraston ja ELY-keskuksen asiantuntijoista

Vastaavat Suunnittelutyöstä

Näissä ryhmissä Järvenpäästä on edustanut Hannele Selin, Martta Pirttioja, Mari Karsio ja Timi Veikkolainen

- Helsingin seudun yhteistyökokoukseen (HSYK) osallistuvat sopimus- ja kumppanuuskuntien kunnanvaltuustojen ja – hallitusten ensimmäiset puheenjohtajat. Lisäksi kokoukseen voidaan valita 4–6 lisäjäsentä valtuustokausittain. Kaupungin- ja kunnanjohtajat ovat läsnä kokouksessa.

- Helsingin seudun yhteistyökokous (HSYK) ja Helsingin seudun liikenteen (HSL) hallitus hyväksyvät MAL-suunnitelman kukin osaltaan.

- Suunnitelmaa käsitteli ennen lausunnoille lähtöä poliittinen neuvottelukunta, johon kuului:
  - HSL:n hallitus: PJ Matias Pajula (KOK), Vara-PJ Pekka Sauri (VIHR)
  - Vantaa: Sari Multala (KOK), Mika Niikko (PS), Säde Tahvanainen (SDP)
  - Espoo: Henrik Vuornos, (KOK), Henna Partanen (VIHR), Maria Guzenina (SDP)
  - Helsinki: Juhana Vartiainen (KOK), Anni Sinnemäki (VIHR), Nazima Razmyar (SDP), Eveliina Heinäluoma (SDP)
  - Kuuma: Pinja Perholehto (SDP), Anders Adlercreuz (RKP), Anne Karjalainen (SDP)

Neuvottelukunta teki suunnitelmamateriaaliin muutoksia, joista osa kuitenkin palautettiin lausuntojen perusteella takaisin aikaisempaan muotoiluun.

- Järvenpään kaupunginhallitus nimennyt tietyt luottamushenkilöt olemaan erityisvastuussa MAL-asioista (23.8.2021 § 230)
  - Timo Haimala, Tuija Kuusisto, Satu Karjalainen, Jussi Ylinen ja Mimmi Launiala
    - Myöhemmin Jussi Ylisen tilalle Tommi Vainikainen
  - He osallistuvat MAL 2023:n prosessiin muun muassa MAL-luottamushenkilötilaisuuksissa ja toimivat viestinvälittäjinä muiden kuntansa luottamushenkilöiden suuntaan suunnittelun monipuolisuuden ja läpinäkyvyyden varmistamiseksi
- MAL-organisaation puolesta luottamushenkilöille on pidetty info-tilaisuuksia ja työpajoja
  - info 23.9.2021, luottamushenkilöwebinaari 23.9.2021, visioseminaari 7.10.2021, luottamushenkilötilaisuudet 5.5.2022 ja 12.10.2022, infotilaisuus lausunnonantajille 15.12.2022
- Järvenpään MAL-työssä mukana oleva henkilöstö on lisäksi pitänyt suunnittelun eri vaiheissa omia tiedotus- ja keskustelutilaisuuksia luottamushenkilöille, erityisesti ennen työpajoja ja lausunnon valmistelun yhteydessä

Sopimusneuvotteluiden tilanne

- Hannu Laurila ja Virpi Sailas KUUMA:n edustajina neuvotteluissa
  - Hannele Selin Järvenpäästä mukana KUUMA:n tukiryhmässä
- Sopimukseen vaikuttaa vahvasti hallitusohjelman kirjaukset, jotka osin ristiriidassa MAL-suunnitelman kanssa
- Sopimuksen allekirjoituspöytäkirjaan tulossa asuntotuotantotavoitteeseen liittyvä viittaus markkinoiden vaikutuksesta asuntotuotantotavoitteisiin

- Tällä hetkellä Järvenpäälle ja KUUMAlle tärkeitä asioita huolehtia sopimusneuvotteluiden
  - Varikot (Kirkkonummen junavarikko) ja raskaan liikenteen taukopaikat kirjaus (Järvenpäässä eteläinen)
  - Junaliikenteen lisäämisen edellytysten varmistaminen
  - Myös pienten ja keskisuurten liikennehankkeiden eteneminen esim. pyöräilyn seudulliseen kehittämiseen jatkossakin valtion tuki

Muita hyötyjä MAL-suunnittelussa mukana olemisesta

- Kollegiaalinen tuki (erityisesti asumisen ja asuntopolitiikan teemoista)
- Verkostoituminen muiden alan asiantuntijoiden kanssa
- Työntekijöiden henkilökohtaisen osaamisen kehittyminen
- Kartalla pysyminen seutua puhuttavista asioista
- MAL-työn yhteydessä tuotetaan paljon selvitystietoa ja materiaalia, jota erityisesti KUUMA-kunnilla ei resurssipulan takia olisi itse mahdollisuutta tilata ja tuottaa